

ALARCÓN NAVÍO, Esperanza (ed.) (2010)
La traducción en contextos especializados.
Propuestas didácticas
Granada: Atrio, 340 p.
ISBN: 978-84-96101-86-9

Aquest llibre és la suma de diversos articles d'investigadors i professors de vuit universitats espanyoles (Universidad de Granada, Universidad de Málaga, Universidad de Córdoba, Universidad de Murcia, Universidad Pablo de Olavide de Sevilla, Universitat d'Alacant, Universitat Politècnica de València, Universidad Autónoma de Madrid) i de dues institucions europees, que reflexionen o exposen resultats de la seva recerca en didàctica de la traducció. Atès que aquest tipus de recerca, en especial els projectes d'innovació docent, tenen sovint molt poca difusió entre els docents de traducció de la resta d'universitats, només això ja és un bon motiu per llegir aquest llibre i assabentar-se de les diferents propostes i projectes que s'estan duent a terme arreu.

D'altra banda, algunes de les reflexions teòriques i les propostes sobre l'elaboració de currículums als nous graus de Traducció i Interpretació que compleixin amb el nou panorama que imposa l'espai europeu d'educació superior (EEES) són molt interessants i oportunes en aquest moment en què a moltes facultats on s'imparteixen estudis de traducció i interpretació s'estan duent a terme canvis en els plans d'estudis. Molts dels articles mostren exemples d'exercicis i materials didàctics que poden resultar útils als docents de traducció que estan buscant idees per adaptar les seves assignatures a la nova metodologia, en especial als professors de traducció especialitzada.

Potser la característica que més crida l'atenció d'aquest llibre és la seva diversitat, tant pel que fa a l'estil, la redacció i la llargària dels articles com al grau de profunditat amb què es tracten els temes, l'enfocament teòric o pràctic, les combinacions lingüístiques de les quals es parla, les llengües en què està escrit (anglès, francès i castellà) i, fins i tot, el grau de coneixements suposats al públic receptor. Alguns articles semblen dirigits a persones foranes al món de la traducció o de l'ensenyament mentre que d'altres van

dirigits clarament als professors de traducció especialitzada. Tanmateix, aquest fet fa que, sigui quin sigui el perfil del lector, trobi capítols molt interessants i de fet, atesa la gran quantitat de contribucions (vint-i-cinc) i d'autors (trenta-sis), és lògic que s'hi observi aquesta gran diversitat.

Atès que a cada capítol s'escolta clarament la veu de cada autor, fins al punt que de vegades es troben postures gairebé contraposades, tractarem breument cada article, cadascun dels quals s'emmarca en un dels cinc blocs principals en què s'ha dividit el llibre.

El primer bloc porta per títol «La enseñanza-aprendizaje de la traducción en el espacio europeo de educación superior. Reflexiones teóricas, aspectos culturales y propuestas didácticas» i el nom ja indica la diversitat de les sis contribucions que inclou. Es tracta bàsicament de reflexions teòriques sobre el nou panorama obert pel model de l'EEES, sobre el paper i el perfil del professorat de traducció i sobre certes disciplines que els autors consideren que haurien de tenir més protagonisme en els plans d'estudis, com ara la culturologia. D'entre les reflexions, destaca l'encert d'Emilio Ortega Arjonilla, que parla dels prejudicis en els models d'ensenyament de traducció i traça un perfil realista del bon professor.

El segon bloc es titula «La terminología y la formación del traductor o intérprete en ámbitos especializados» i conté cinc propostes concretes molt interessants. La primera parla de la creació de recursos terminològics pensats per a les necessitats reals dels traductors especialitzats i posa l'exemple de l'Eco-Lexicon, una base de coneixement mediambiental que s'ha creat a la Universidad de Granada; la segona proposa l'ús de corpus i la multimodalitat per activar lèxic a l'aula de traducció; la tercera analitza el perfil professional del traductor com a lexicògraf, terminòleg i gestor de projectes lingüístics i fa propostes per desenvolupar-lo en assignatures com ara Terminolo-

gia Bilingüe; la quarta suggereix una seqüenciació per a les classes de terminologia que culmina amb l'elaboració d'un glossari terminològic adient per a les necessitats del traductor i n'aporta un exemple detallat; la cinquena exposa la metodologia per dissenyar unitats didàctiques pràctiques de recerca terminològica a la classe d'interpretació i l'explicita amb una proposta concreta.

El tercer bloc, «Sobre la enseñanza-aprendizaje de la traducción jurídica y económica», reuneix quatre articles molt diversos, i potser el terme *jurídico* no és gaire rigorós, ja que aquest àmbit només es tracta de forma molt tangencial. En el primer capítol s'exposen materials i propostes didàctiques per treballar-los en l'àmbit de la traducció financera; en el segon es tracten les bases metodològiques per afrontar amb encert la traducció econòmica; en el tercer es fa una proposta per incloure la traducció jurídica i administrativa entre el rus i el castellà en els plans d'estudis; en el quart, escrit en francès, es planteja l'anàlisi dels elements jurídics i polítics en els còmics com a exercici preliminar per a la traducció especialitzada. Cal assenyalar la importància i l'encert dels dos primers capítols d'aquest bloc, atesa la manca de materials didàctics en els àmbits de la traducció financera i econòmica en general.

Dintre del quart bloc, «Sobre la enseñanza-aprendizaje de la traducción científica y técnica», trobem una altra vegada quatre capítols. El primer proposa una aproximació didàctica per treballar la traducció en l'àmbit de l'automoció a la classe de traducció científica i tècnica; el segon exposa com s'ha d'enfocar la consulta a experts com a recurs didàctic a l'aula de traducció especialitzada i proposa pautes molt encertades; el tercer explica els fonaments i el desenvolupament d'una recerca duta a terme a l'aula per ensenyar traducció en l'àmbit biosanitari de l'anglès al castellà; i el quart, que està escrit en anglès, és una anàlisi con-

trastiva de la fraseologia dels apartats de conclusions dels articles de recerca mèdics en anglès i en castellà, feta a partir d'un corpus de publicacions especialitzades en medicina.

Finalment, el cinquè bloc porta per títol «Nuevas tecnologías de la información y traducción especializada, localización de software, traducción audiovisual y multimedia» i engloba sis articles. El primer justifica la importància de l'ús didàctic de les memòries de traducció; el segon és una proposta didàctica teòrica i pràctica per ensenyar a localitzar videojocs; el tercer presenta les eines informàtiques orientades a la traducció que existeixen actualment i parla de la tradumàtica, la terminòtica i la localització; el quart és un resum d'una tesi doctoral que estableix paràmetres i criteris per avaluar les eines i els recursos informàtics disponibles per als traductors professionals; aquests paràmetres es fan servir per comparar *de facto* alguns diccionaris, programes per comptar paraules i connectors, eines d'anàlisi de corpus i memòries de traducció; el cinquè presenta un projecte d'innovació docent que s'ha dut a terme per aplicar, amb gran èxit, les diferents modalitats de traducció accessible als museus; el sisè i últim capítol del llibre proposa una sèrie d'exercicis i tasques, justificades teòricament i metodològicament, per a l'ensenyament de la traducció audiovisual en el context dels graus de Traducció i Interpretació.

Tal com es pot veure, els continguts del llibre són molt diversos i també molt interessants, és a dir que el conjunt és molt recomanable per a tots els docents de traducció i disciplines afins.

MARIANA OROZCO JUTORÁN

Departament de Traducció i d'Interpretació
Universitat Autònoma de Barcelona